

ΔΩΔΩΝΗ
ΙΣΤΟΡΙΑ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Εκδοτική Επιτροπή:

Κώστας Ν. Κωνσταντινίδης, Διευθυντής Σύνταξης
Μαρίνα Βρέλλη-Ζάχου
Ανδρέας Βλαχόπουλος
Άννα Μανδυλαρά
Νίκος Αναστασόπουλος

Copyright © 2014–2015
Τμήμα Ιστορίας–Αρχαιολογίας
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
451 10, Ιωάννινα, Ελλάδα

* Οι μελέτες δημοσιεύονται στο τονικό και ορθογραφικό σύστημα που κατατέθηκαν μετά την αξιολόγηση από ανώνυμους κριτές. Οι συγγραφείς των δημοσιευόμενων εργασιών έχουν την αποκλειστική ευθύνη για το περιεχόμενό τους.

** Για τη βοήθεια που προσέφεραν στην επιμέλεια του τόμου οφείλονται ευχαριστίες στον υποψ. διδάκτορα κ. Χρήστο Αγγελόπουλο και τον διδάκτορα κ. Χρήστο Κλείτσα.

ISSN: 1105-705X

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΩΔΩΝΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

ΤΕΥΧΟΣ Α΄

ΤΟΜΟΣ ΜΓ΄ – ΜΔ΄

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2017

UNIVERSITY OF IOANNINA
SCHOOL OF PHILOSOPHY
ANNUAL SCIENTIFIC REVIEW
OF THE DEPARTMENT OF HISTORY AND ARCHAEOLOGY

DODONE

HISTORY & ARCHAEOLOGY

PART I

VOLUME XLIII-XLIV

IOANNINA 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ	xiii-xiv
ΕΥΓΕΝΙΑ ΑΔΑΜ, Εντοπισμός νέων θέσεων εποχής του λίθου στο νομό Ιωαννίνων	1-15
ΑΚΗΣ ΤΣΩΝΟΣ, Πριν την Μινωική Κρήτη: το οδοιπορικό του Sir Arthur Evans στα Βαλκάνια	17-43
ΙΟΑΝΝΙΣ Α. VARTSOS, Lycurgus the Athenian and his programme for Athens	45-64
PIERRE CABANES, Les Naia célèbrés à Ambracie?	65-70
ΙΩΑΝΝΑ ΖΟΥΜΠΕΡΗ, Οι Πέρσες Μάγοι και ο Χριστιανισμός: η εικόνα των Μάγων στην κοσμική και εκκλησιαστική Βυζαντινή ιστοριογραφία (4 ^{ος} -6 ^{ος} αι.)	71-87
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ, Οι αυτοκράτορες του 7 ^{ου} αιώνα και οι Δυτικές πηγές: η περίπτωση του Ηρακλείου	89-96
ΗΛΙΑΣ ΓΙΑΡΕΝΗΣ, Οι βασιλείς, ο στρατηγός και η εξουσία. Στα ίχνη της πολιτικής σημασίας των αφηγήσεων για την διασφάλιση του Αγίου Μανδηλίου	97-140
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ, Αυτοκρατορική προαίρεση και παρακμή στη Χρονογραφία του Μιχαήλ Ψελλού	141-184
ΗΛΙΑΣ ΝΕΣΣΕΡΗΣ, Ὁ Ἰωάννης Ἀπόκαυκος, ἡ δενδροτομία τῶν Ἀχαρνῶν καὶ ὁ Συνέσιος Κυρήνης	185-205
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΑΓΟΡΓΙΣΑΣ, «Επεστράφητε πρὸς με καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς». Ὁ ρόλος τῶν αὐτοκρατορικῶν δωρεῶν στὴν Πελοπόννησο κατὰ τὴν Πρώιμη Παλαιολόγεια περίοδο: μίᾳ πρώτη προσέγγιση	207-226
ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΟΥΡΗΣ, Ο διάκοσμος του Νάρθηκα των Παρεκκλησίων στο Καθολικό της Μονής Δουσίκου Τρικάλων	227-254
ΦΑΝΗΣ ΔΑΣΟΥΛΑΣ, Μεταφορές και εμπόριο των Μετσοβιτών στα χρόνια της Οθωμανικής κυριαρχίας	255-279
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΣΙΟΔΟΥΛΟΣ, Ο Δρομοδείκτης της Ελλάδος το 1824 και ο Αθανάσιος Σταγειρίτης	281-290

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΖΑΡΙΔΗ-ΧΑΡΙΑΛΟΣ ΤΣΟΓΚΑΣ, Το Μαθητολόγιο του Σχολείου Ζίτσας (των ετών 1915-1916)	291-301
MARCIA POINTON, Travelling Jewels	303-326
† JOHN V. PICKSTONE, Ways of Knowing: the History of Modern Medicine and the History of Modern Culture	327-351
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΠΙΜΕΤΡΟ	353-550
ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ-ΝΙΚΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ-ΚΟΣΜΑΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ, Λατομείο πυριτολίθου, Πετρωτά Θράκης (Παλαιολιθική-Νεολιθική)	355-370
ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ, Αρχαιολογικές έρευνες πεδίου στο Βαθύ Αστυπάλαιας	371-411
ΘΑΝΑΣΗΣ Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-† ΛΙΤΣΑ ΚΟΝΤΟΡΛΗ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Το Αρχαιολογικό-Ερευνητικό Πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στην Ιορδανία	413-431
ΓΙΑΝΝΟΣ Γ. ΑΩΛΟΣ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΑΡΑΜΠΕΑ, Νεώτερα δεδομένα από την ανασκαφή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στην περιοχή της πρωτεύουσας του Μυκηναϊκού βασιλείου της Σαλαμίνας	433-465
† ΛΙΤΣΑ ΚΟΝΤΟΡΛΗ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Ανασκάπτοντας στην Ομηρική Ιθάκη. Αποτελέσματα ανασκαφικού-ερευνητικού προγράμματος του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στη βόρεια Ιθάκη	467-504
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΡΑΒΑΝΗ, Πανεπιστημιούπολη Δουρούτης: Αρχαιολογικές έρευνες, εργασίες και μελέτες: σύντομη αναφορά	505-514
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΠΠΑ, Μινώα Αμοργού	515-516
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΛΑΝΤΖΟΣ-ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΑΜΑΣΚΟΣ, Πανεπιστημιακή ανασκαφή Άργους Ορεστικού 2009-2014	517-531
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. ΜΑΝΤΑΣ, Έρευνα πεδίου και άσκηση φοιτητών στην Βόρειο Ήπειρο (σημ. Αλβανία)	533-536
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. ΜΑΝΤΑΣ, Έρευνα πεδίου και άσκηση φοιτητών στην Ανατολική Θράκη (Τουρκία)	537-539
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, Καταγραφή Μεταβυζαντινών εικόνων σε ναούς της Λευκάδας	541-550
ΧΡΟΝΙΚΟ των Πανεπιστημιακών ετών 2013-2014 και 2014-2015	551-564

CONTENTS

ABBREVIATIONS	xiii-xiv
EUGENIA ADAM, New Evidence on Stone Age Activity in the District of Ioannina: Findspots and Sites	1-15
AKIS TSONOS, Before Minoan Crete: Sir Arthur Evans' Travelling across the Balkans	17-43
IOANNIS A. VARTSOS, Lycurgus the Athenian and his Programme for Athens	45-64
PIERRE CABANES, Were Naia celebrated at Ambracia?	65-70
IOANNA ZOUMBERI, The Zoroastrian Clergy and Christianity	71-87
PANAGIOTES G. ANTONOPOULOS, Emperors of the 7 th Century in Western Sources: the Case of Heraclius	89-96
ILIAS GIARENIS, The Emperors, the <i>Strategos</i> and the Power: Tracing the Political Importance of the Narratives on rescuing the <i>Mandylion</i>	97-140
ANGELIKI PANAGOPOULOU, Imperial Free Will and Decline in the <i>Chronography</i> of Michael Psellos	141-184
ILIAS NESSERIS, John Apokaukos, the Devastation of Acharnai and Synesius of Kyrene	185-205
DEMETRIOS C. AGORITSAS, "You have returned to me and I will return to you". The Role of Imperial Donations in Peloponnese during the early Palaiologan Period: a first Approach	207-226
IOANNIS TSIOURIS, The Decoration of the Narthex of the Chapels at the Katholikon of the Monastery of Dousikon	227-254
FANIS DASOULAS, Transport and Commerce of the People of Metsovo during the Ottoman Domination	255-279
STEFANOS TSIODOULOS, The <i>Δρομοδείκτης της Ελλάδος</i> of 1824 and Athanasios Stageiritis	281-290
KATERINA ZARIDIS-CHARILAOS TSOVKAS, The Register of the Secondary School of Zitsa in 1915-1916	291-301

MARCIA POINTON, Travelling Jewels	303-326
† JOHN V. PICKSTONE, Ways of Knowing: the History of Modern Medicine and the History of Modern Culture	327-351
ARCHAEOLOGICAL APPENDIX	353-550
MICHAEL FOTIADIS–NIKOS EFSTRATIOU–KOSMAS PAVLOPOULOS, Chert Quarry, Petrota, Thrace (Palaeolithic–Neolithic)	355-370
ANDREAS G. VLACHOPOULOS, Archaeological Fieldwork at Vathy, Astypalaia	371-411
THANASIS J. PAPADOPOULOS–† LITSA KONTORLI-PAPADOPOULOU, The Archaeological–Research Programme of the University of Ioannina in Jordan	413-431
YANNOS G. LOLOS–CHRISTINA MARABEA, New Evidence from the University of Ioannina Excavations in the Area of the Capital of Mycenaean Salamis	433-465
† LITSA KONTORLI–PAPADOPOULOU, Digging in the Homeric Ithaca. Results of the Excavation–Research Project of the University of Ioannina in North Ithaca	467-504
KONSTANTINA GRAVANI, Dourouti University Campus: Archaeological Excavations, Projects and Studies: A Short Report	505-514
VASSILIKI PAPPA, Minoa on Amorgos	515-516
DIMITRIS PLANTZOS–DIMITRIS DAMASKOS, University Excavation at Argos Orestikon, 2009-2014	517-531
APOSTOLOS MANTAS, Fieldwork and Onsite Training of Students in Northern Epirus (Albania)	533-536
APOSTOLOS MANTAS, Fieldwork and Onsite Training of Students in East Thrace (Turkey)	537-539
ANGELIKI STAVROPOULOU, Registration of Post–Byzantine Icons in Churches of Leukas	541-550
ACADEMIC REGISTRY of the Years 2013-2014 and 2014-2015	551-564